

Z E R O
W A S T E
A L L I A N C E U K R A I N E

“Український Альянс Нуль Відходів”

громадська спілка

Вул. Огієнка, 14/15, 79007, Львів, Україна

tel: +380 63 472 14 62,

e-mail: zwaukraine@gmail.com

web: www.zerowaste.org.ua

Від 16.05.2023

вих. лист. №1/2023/05/18

**Міністру захисту довкілля
та природних ресурсів України
Руслану СТРІЛЬЦЮ**

Лист-рекомендація щодо внесення змін в проєкт Закону України
“Про упаковку та відходи упаковки” від 21 квітня 2023

Шановний Руслане Олександровичу,

від імені Громадської Спілки “Український Альянс Нуль Відходів” хочемо висловити рекомендації щодо оприлюдненого проєкту Закону України “Про упаковку та відходи упаковки” від 21 квітня 2023 року. На нашу думку, окремі його положення потребують суттєвого доопрацювання з урахуванням зауважень, що додаються як Додаток 1 до цього листа.

З повагою,

Голова ГС “УАНВ”

Софія-Юлія СИДОРЕНКО

Z E R O
W A S T E
A L L I A N C E U K R A I N E

“Український Альянс Нуль Відходів”

громадська спілка

Вул. Огієнка, 14/15, 79007, Львів, Україна

tel: +380 63 472 14 62,

e-mail: zwaukraine@gmail.com

web: www.zerowaste.org.ua

Додаток 1 до листа №1/2023/05/18

від 16 травня 2023 р.

Зауваження та пропозиції до проєкту Закону України «Про упаковку та відходи упаковки»

Проаналізувавши положення проєкту Закону України «Про упаковку та відходи упаковки» (далі – Проєкт) та керуючись пунктом 19 Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 № 996, висловлюємо наступні пропозиції щодо внесення змін у такі статті:

Стаття 1.

До переліку термінів додати визначення *життєвий цикл упаковки*. Цей термін згадується у Проєкті двічі, однак не пояснюється; вважаємо за належне додати цей термін та його пояснення, тому що воно є ключовим для стандартизації упаковки, багаторазової зокрема;

приклад визначення: *життєвий цикл упаковки - це фази, які проходить упаковка від її створення до утилізації, які можна розділити на п'ять основних етапів: видобуток сировини, оброблення матеріалу, виробництво продукції, використання/перевикористання/ремонт та обслуговування, управління відходами продукції.*

Стаття 11 пункт 6, абзац один.

Додати до переліку формулювання **та повторного використання**, так як виробники відповідальні за ведення обліку повторно використаної багаторазової упаковки (згідно п.3 цієї ж статті), відповідно, повинні забезпечити і фінансування цього процесу.

Стаття 13 пункту 1. 2).

Додати формулювання **повторного використання**, тому що суб'єкти господарювання збиратимуть у тому числі і багаторазову упаковку, яку також слід облікувати.

Стаття 24.

Для заохочення споживачів/ок до більш свідомого споживання, рекомендуємо вказувати на депозитній тарі інформацію про одно- чи багаторазовість її використання

Z E R O
W A S T E
A L L I A N C E U K R A I N E

“Український Альянс Нуль Відходів”

громадська спілка

Вул. Огієнка, 14/15, 79007, Львів, Україна

tel: +380 63 472 14 62,

e-mail: zwaukraine@gmail.com

web: www.zerowaste.org.ua

(як це роблять у супермаркетах [Німеччини та Австрії](#)¹). Це заохочуватиме споживача/ку дізнатись більше про одно- та багаторазову упаковку та обирати багаторазову як більш екологічну альтернативу, збільшуючи цим показники повторного використання. Тому пропонуємо до статті додати пункт **Маркування на продукції чи у рітейлах на цінниках повинно містити інформацію щодо характеристики депозитної продукції як продукції одно- чи багаторазового використання.**

Стаття 31 пункт 4.

До складу координаційного комітету, на нашу думку, **варто також включити представника/цю Держекоінспекції** як центрального органу виконавчої влади, основним завданням якого є реалізація державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, що відповідає принципу державної політики у сфері управління упаковкою та відходами упаковки 1) пункту першого статті 4 - *пріоритетність охорони навколишнього природного середовища та здоров'я людини, підтримки та відтворення сприятливого стану навколишнього природного середовища.*

Стаття 35 пункт 4.

Додати положення **3) центральний орган виконавчої влади, основним завданням якого є реалізація державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів**, тому що і в питанні упаковки мова йде про раціональне використання природних ресурсів.

Стаття 36 пункт 1.

Додати положення **3) центральний орган виконавчої влади, основним завданням якого є реалізація державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів**, тому що і в питанні упаковки мова йде про раціональне використання природних ресурсів.

Розділ VII про внесення змін до статті 38 рамкового закону України “Про управління відходами”.

---

¹ Verbraucherzentrale. Mehrweg oder Einweg: Unterschiede und Regeln bei Getränken. 19 січня 2023.

Z E R O
W A S T E
A L L I A N C E U K R A I N E

“Український Альянс Нуль Відходів”

громадська спілка

Вул. Огієнка, 14/15, 79007, Львів, Україна

tel: +380 63 472 14 62,

e-mail: zwaukraine@gmail.com

web: www.zerowaste.org.ua

Залишити норму рамкового Закону “Про управління відходами” про Загальні вимоги до спалювання та сумісного спалювання відходів щодо обов’язковості оцінки впливу на довкілля незмінною.

Враховуючи існуючі дослідження про негативний вплив спалювання відходів на здоров’я людей, що проживають поблизу сміттєспалювальних установок, а також утворення небезпечних залишків та викидів, а також велику кількість установок та заводів у країнах ЄС, які порушують норми викидів, оцінка впливу на довкілля (ОВД) є важливим інструментом, який не можна ігнорувати, навіть у воєнний час. Більше стосовно впливу спалювання відходів на людей та довкілля можна переглянути за [посиланням](#)².

Додаток 3. Мінімальні цільові показники з рециклінгу відходів упаковки.

1. У переліку видів відходів упаковки додати роз’яснення до категорії **Інші види пластику**: які типи пластику сюди входять та які характеристики має виконувати упаковка, щоб бути віднесеною до цього типу.
2. До переліку видів відходів упаковки додати **багатошарову/комбіновану упаковку типу тетра пак** та встановити мінімальні показники на рівні з категорією інші види пластику.

Враховуючи факт того, що відповідно до частини 1 Статті 4 Проекту, “*Основними принципами державної політики у сфері управління упаковкою та відходами упаковки є: 2) запобігання утворенню та зменшення обсягів відходів упаковки шляхом впровадження систем розширеної відповідальності виробника, депозитної системи та створення умов для максимально можливого повторного використання упаковки; 3) дотримання ієрархії управління відходами; 7) пріоритетність повторного використання упаковки шляхом економічного стимулювання, впровадження депозитних систем, встановлення якісних та/чи кількісних цільових показників, включаючи мінімальну частку багаторазової упаковки, яка надається на ринку кожного року для кожного потоку упаковки;*” вважаємо за необхідне **включити також мінімальні цільові показники з повторного використання.**

Перехід на багаторазову упаковку має відбуватися в різних секторах і категоріях упаковки і повинен бути спільною відповідальністю. Тому ми рекомендуємо встановити **загальну ціль** повторного використання для всієї упаковки, випущеної на ринок в Україні, яка встановлює чіткий намір, надає стабільність і впевненість для інвестицій та стимулює зміну ринку. Рекомендовані мінімальні цільові показники:

² Мартиненко А. (2023). Міф про безпечне сміттєспалювання. ГС Український Альянс Нуль Відходів

Z E R O
W A S T E
A L L I A N C E U K R A I N E

“Український Альянс Нуль Відходів”

громадська спілка

Вул. Огієнка, 14/15, 79007, Львів, Україна

tel: +380 63 472 14 62,

e-mail: zwaukraine@gmail.com

web: www.zerowaste.org.ua

- До 2027 року 30% упаковки має бути багаторазовою
- До 2030 року 50% має бути багаторазовою
- До 2035 року 75% має бути багаторазовою.

Вкрай необхідно встановити також проміжні цілі, які допоможуть відслідковувати прогрес.

Рекомендуємо також запровадити підтримку повторного використання упаковки шляхом включення економічних стимулів, яких наразі немає в Проєкті, таких як доходи РВВ для фінансування інфраструктури повторного використання.

Наприклад, Франція у законі про кругову економіку законодавчо встановила зобов'язання виділяти частину бюджету РВВ на досягнення цільового показника 5% багаторазової упаковки. Ми рекомендуємо, щоб 20% плати за РВВ спрямовувалися на інвестиції в системи для повторного використання.

Крім того, інфраструктура для систем повторного використання повинна фінансуватися за рахунок плати/податку за одноразове використання, які держава має стягувати з бізнесу за кожну одиницю одноразової упаковки, розміщеної на ринку.

Також цим законопроєктом передбачено внесення змін до переліку норм рамкового Закону України “Про управління відходами”, щодо яких висловлюємо ряд застережень.

Ми вважаємо кроком назад зміну цільових показників щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу відходів. Також виникає колізія цього пункту із **Додатком з Закону**, тому що введення у дію згаданого закону планується 1 січня 2024 року (за певними винятками), а загальна норма рециклінгу згідно Додатку 3 становить 40% станом на 1 січня 2025 року (формула $x+1$, де x - рік введення у дію Закону). Згідно ж пропонованих цим Законом змін до рамкового закону “Про управління відходами”, цільові показники щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу відходів з 1 січня року, що є третім наступним роком за роком, у якому припинено або скасовано воєнний стан - не менше 20% їх маси. Відповідно, ми звертаємо Вашу увагу на цю **невідповідність та просимо переглянути це положення, встановити співмірні, амбіційні та водночас досяжні показники**. Також не вважаємо доцільним для запуску цього процесу чекати припинення чи скасування воєнного стану - виробники зможуть пілотувати індивідуальну чи колективну відповідальність, а також

Z E R O
W A S T E
A L L I A N C E U K R A I N E

“Український Альянс Нуль Відходів”

громадська спілка

Вул. Огієнка, 14/15, 79007, Львів, Україна

tel: +380 63 472 14 62,

e-mail: zwaukraine@gmail.com

web: www.zerowaste.org.ua

тестувати депозитну та депозитно-поворотну схеми на підконтрольних Україні територіях вже, що сприятиме пришвидшенню досягнення бажаних показників.

Також звертаємо вашу увагу на нові законодавчі процеси, що відбуваються у рамках доповнення та удосконалення Європейського зеленого курсу та перегляду Директиви про упаковку та відходи упаковки ([Packaging and Packaging Waste Directive](#)³), до якої найближчим часом будуть внесені мінімальні цільові показники для повторного використання упаковки. Рекомендуємо взяти до уваги ці норми та інкорпорувати їх до цього Закону. Більше стосовно показників та рекомендацій ми зазначили у полісі брифі Розширена відповідальність виробника, принципи «забруднювач платить» та «плати за те, що викидаєш»: як і за яких умов працюватиме цей інструментарій в Україні, який можна переглянути [за посиланням](#)⁴.

Також вважаємо за необхідне повідомити про порушення нормотворчої техніки. Чому проєктом закону “Про упаковку та відходи упаковки” вносяться зміни до рамкового закону України “Про управління відходами” у контексті відходів від руйнування? Ці відходи не є співставними, не відносяться до однієї категорії. Загалом, ми вважаємо правильним визначення терміну “відходи від руйнування” у контексті рамкового закону, але не вважаємо доцільним та законним внесення цих правок через проєкт закону “Про упаковку та відходи упаковки”.

Враховуючи викладене вище, пропонується доопрацювати Проєкт з урахуванням зазначених рекомендацій та застережень.

З повагою, Голова ГС “УАНВ”

Софія-Юлія СИДОРЕНКО

³ Official site of European Commission. Reducing packaging waste – review of rules.

⁴ Діана Попфалуші (2023). Розширена відповідальність виробника, принципи «забруднювач платить» та «плати за те, що викидаєш»: як і за яких умов працюватиме цей інструментарій в Україні. ГС Український Альянс Нуль Відходів